

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Op 4 september 2015 hebben de minister en staatssecretaris van OCW een brief aan de Tweede Kamer toegezonden over regeldruk en helderheid van wetgeving (Kamerstukken II 2014/15, 29 515, nr. 365). In deze brief is aangegeven dat de huidige onderwijswetgeving complex is geworden en sterk is versnipperd. Dit komt mede door de verschillende benaderingen die in het verleden zijn gekozen bij het regelen van onderwerpen die meerdere onderwijssectoren aangaan. Een gevolg hiervan is dat schoolbesturen en andere betrokkenen steeds lastiger de hun weg vinden in de onderwijswetgeving. Dit draagt bij aan de regeldruk die zij ervaren.

2. Wie zijn betrokken?

- Onderwijsinstellingen uit alle sectoren.
- Onderwijsdeelnemers uit alle sectoren.
- PO-Raad, VO-Raad, MBO-Raad, HBO-Raad, VSNU, NRTTO, LAKS, JOB, LSVb, ISO, vertegenwoordigers van) derden-afnemers, zoals VNG.
- Caribisch Nederland.
- Ministerie van EZ.
- Inspectie van het onderwijs.
- DUO.

3. Wat is het probleem?

- a.
De onderwijswetgeving is ingewikkeld en ondoorzichtig. Dit probleem manifesteert zich onder andere in de registerwetgeving. OCW beheert omvangrijke registers met gegevens uit het onderwijsdomein (basisregister onderwijs, meldingsregister relatief verzuim, diplomaregister en register vrijstellingen en vervangende leerplicht). De registers zijn geregeld in de onderwijswetgeving. De gegevens worden op basis van wettelijke informatieverplichtingen aangeleverd door de onderwijsinstellingen. De wetgeving voor de registers heeft de afgelopen tien jaar een ontwikkeling doorgemaakt naar een steeds grotere complexiteit. De wettelijke bepalingen over deze registers zijn verspreid over een groot aantal wetten (alle sectorwetten, de Wet op het onderwijstoezicht en de Leerplichtwet 1969) en over meer dan tien amvb's en ministeriële regelingen. De situatie is nu zo dat bijna niet meer te begrijpen is hoe de wetgeving in elkaar zit.
- b.
Het bewaken van sector overstijgende samenhang is ingewikkeld. De sectorgewijze regelgeving staat een overstijgende aanpak in de weg.
- c.
Ten aanzien van de registerwetgeving geldt verder dat de wetgeving onderhoudsgevoelig en te weinig flexibel is. Detailregelgeving op het hoogste niveau, zoals bij het basisregister onderwijs (Bron) zorgt ervoor dat een gewenste wijziging – bijvoorbeeld de toevoeging van een gegeven dat door een instelling over een deelnemer aan Bron wordt verstrekt - snel een formeel wetgevingstraject nodig maakt.

4. Wat is het doel?

Komen tot een beter toegankelijke wetgeving, die meer dan nu logisch gestructureerd in elkaar zit en van toepassing is op alle onderwijssectoren. Met als gevolg minder ervaren regeldruk en een betere aansluiting tussen de onderwijssectoren.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het verbeteren van de kwaliteit van (bestaande) wetgeving is een taak van de wetgever.

6. Wat is het beste instrument?

Voorgesteld wordt, de onderwerpen die meerdere onderwijssectoren aangaan stapsgewijs te concentreren in één wet die betrekking heeft op alle onderwijssectoren: de Algemene wet onderwijs.

Als eerste stap wordt de registerwetgeving gebundeld. De huidige registers gaan op in een nieuw register, het register onderwijsdeelnemers. Doordat de registerwetgeving zal worden gecentraliseerd in één wet, één amvb en één ministeriële regeling, wordt de wetgeving overzichtelijker en wordt het gemakkelijker in de wetgeving de samenhang tussen de sectoren te bewaken. Verder zullen in de nieuwe registerwetgeving meer zaken op amvb-niveau in plaats van wetsniveau worden geregeld. Doel hiervan is dat de wetgeving sneller kan inspelen op ontwikkelingen op informatiegebied, bijvoorbeeld hergebruik van OCW-gegevens door andere overheidsinstellingen.

In het kader van de modernisering van de registerwetgeving worden twee onderwerpen meegenomen:

- (1) de aansluiting van het niet bekostigd HO op BRON en de uitbreiding van het diplomaregister met de diploma's van het niet bekostigd VO, MBO en HO en
- (2) de levering door DUO van het geboorteplaatsgegeven aan onderwijsinstellingen, ten behoeve van de vermelding op het diploma.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

- Door de onderwerpen die meerdere onderwijssectoren aangaan in één (algemene) wet op te nemen wordt de onderwijswetgeving overzichtelijker en eenduidiger;
- De bundeling van de registerwetgeving heeft geen wijziging in de gegevensuitwisselingen tot gevolg. Wie gegevens verstrekt aan OCW, over welke onderwijsdeelnemers gegevens worden verstrekt, voor welke doelen de gegevens worden gebruikt (bekostiging, beleidsinformatie, toezicht etc.) – dit blijft hetzelfde;
- Het diplomaregister zal, naast de diploma's van het bekostigde onderwijs, ook diploma's van het niet bekostigde onderwijs omvatten;
- Onderwijsinstellingen krijgen de geboorteplaats van de onderwijsdeelnemer van DUO, t.b.v. de vermelding van dit gegeven op het diploma.